

A RÁKÓCZI-KÖNYVTÁR ÉS KATALOGUSA.

(Harmadik közlemény.)

V.

Most pedig lássuk a RÁKÓCZI-könyvtárnak bibliografiai, művelődéstörténeti s életrajzi szempontból egyaránt oly becses katalógusát. Töredékvolta mellett is különös értéket kölcsönöz neki az, hogy belőle legalább általánosságban rekonstruálhatjuk a RÁKÓCZI-könyvtár törzsanyagát; megállapíthatjuk, hogy tulajdonosaik kiknek műveit olvasták s ez alapon kiknek eszméi lehettek rájuk hatással, nem is tekintve azt, hogy világot vet e könyvjegyzék sokoldalú, tudományos képzettségükre, nemkülönben izlésükre, gondolkozásmódjukra, sőt egész jellemükre. Ha igaz az, hogy «az embert legjobban könyveinek jegyzéke után lehet megismernünk»: akkor ez a töredék valóban fontos adalék I. RÁKÓCZI György és III. RÁKÓCZI Zsigmond élet- és jellemrajzának megírásához.

[1. lap.] **Catalogus Librorum Illustrissimi Sigismundi Rakoczi Inventatorum.**

[I.] *In folio.*

1. *Calepinus II Lingvarum.*¹
2. *Regnum congo. idest. Vera Descriptio Regni Anglicani.*²

¹ (R. M. K. I. 231., 300., 395., 277. sz. Magyar Könyvszemle. 1880. 297. lap.) 1686. dec. 7-én vétetett el a sárospataki főiskolától. (Lásd: Sárospataki Ref. Lapok. 1909. 499. lap.)

² A DE BRY-féle Collectio (Frankfurt a. M. 1590—1634) egyik kötete, mely 1598-ban jelent meg. (Az *Anglicani* szó valószínűleg tévedés *Africani* helyett.)

3. Atlas novus 3-bus Tomis distinctis.¹
4. Editio Vulgata Bibliorum antiquis characteribus.²
5. Cursus Theologici Tom. 5. 9. Francisci Amici Jesuitae.³
6. Sennerti opera omnia in 3 Tomos distincta.⁴
7. Alstedii Encyclopoedia in duobus Tomis.⁵
8. Epitome operum de Sex mundi ætatibus.⁶
9. *Horologium Principum*.⁷
10. *Præconium Gelei duobus Tomis*.⁸
11. *Lexicon Juridicum Joannis Calvini*.⁹
12. *Archontologia Chosmica Ludovici Gotofredi*.¹⁰

¹ Minden bizonnyal a híres JANSSONIUS-féle [«Novus Atlas : Das ist Weltbeschreibung mit schönen neuen ausführliehen Taffeln.», mely Amsterdamban jelent meg I. k. 1646., II. 1647., III. 1645., IV., 1647. Annak, hogy a katalogusban három kötetből állónak van jelezve, oka az lehet, hogy egy kötete a katalogus írásakor nem volt a többi három mellett. Mostani példányunk nem a RÁKÓCZI-féle példány. 1795-ben, a BELEZNAY-könyvtárral került főiskolánk könyvtárába.

² Valószínűleg az 1468-ban EGGESTEYN Henrik által Strassburgban nyomtatott latin biblia, melynek II-ik kötete ma is megvan könyvtárunkban. [Jelzete: S. 473. sz.]

³ Szerző († 1651) e munkája kilenc kötetből állott. A katalogus írásakor már csak az 5-ik és 9-ik volt meg.

⁴ Teljes címe: «Danielis Sennerti Vratislaviensis, D. Et Medicinæ in Academia Wittebergensi Professoris publici. Operum Tom. I., II., III. Parisiis. 1641.» Ma már csak az első kötete van meg könyvtárunkban. [Jelzete: I. 16. sz.]

⁵ Megjelent Hernbornban, 1630-ban.

⁶ Cluverus (Joh.) munkája. I. RÁKÓCZI György említi e könyvet TOLNAI Istvánhoz 1634. okt. 31-én írott levelében, hol szerző nevét *Cluckerus*-nak írja. (Prot. egyház és isk. lap. 1875. 776 hasáb.)

⁷ E munka «első és harmadic könyveit Az Tekentetes Es Nagysagos Vrnak &c. Felső Wadaszi Rakoczi Györgynec parancsolattjara magyar nyelven tolmacsolta Pragay Andras Szerencsi Prédicator 1628. Bartphan.» [RMK. I. 566., 421. sz.] V. ö. I. 16. és VI. 11. sorsz.

⁸ Első kötete Gyulafejérváron, 1638-ban, második ugyanott 1640-ben jelent meg (RMK. II. 521., 552. sz.) Pédányunk 2-ik kötete («Amplissimi Coetus S. Patakiensis» fölríssal), vagy I. RÁKÓCZI György ajándéka, vagy a RÁKÓCZI-könyvtár példánya. Az első kötet előbb a HERCZEGSZÖLLŐSI Istváné, majd 1699-ben a VERESMARTHI Istváné, 1768-ban pedig a KASSAI Jánosné volt. [A. 54—55. sz. a.]

⁹ CALVIN (alias KAHL) heidelbergi professor lexiconának első kiadása 1600-ban jelent meg.

¹⁰ Frankfurt a. M. 1638.

13. Cornelii Taciti opera quae extant.¹
14. Concordantiæ Bibliorum.²
15. Dialogus Urbani Regii de Conc. ad Discipulos Emaunta proficiscentes; Item: Mahumedis Alcoranum.³
16. *Horologium Principum*.⁴
17. Petrus Martyr in Genesin, Judicum, Roman. et 1 Cor.⁵
18. Quinta Pars Indiæ Orientalis usque ad 11-mum.⁶
19. Verulami Novum organum.⁷
20. *Stephani Andrasi 3plex Philosophia*.⁸
21. *Felix Connubium Georgyi Rakoczi*.⁹
22. Zodiacus Cæsarum.
23. *Elogium Nicolai Eszterhasi Palatini*.¹⁰
24. *Oratio Funebris in exequiis Mariæ Drugeth*.¹¹
25. *Americæ nova et postrema pars de Novi orbis natura duobus voluminibus*.¹²

¹ Talán az 1612-iki hannoveri, vagy az 1607-iki antwerpeni kiadás.

² Hanoviae, 1618. Ma is meg van. [Jelzete: A. 339. sz.]

³ A REGIUS *Dialogusa* és Mohamed *Alcoránja*, miután a kettő egy sorszám alatt van említve, bizonyosan egy kötetbe volt kötve. Mindkettő 1652 előtti kiadásban.

⁴ Ugyanaz, mint a 9. sorszám alatti. V. ö. VI. 11. sorsz. (RMK. I. 566. és 421.)

⁵ A négy mű egy kötetbe volt kötve. A Genesis magyarázata 1579-ben Zürichben, a Biráké 1561-ben Strassburgban, a Római levélé 1558-ban Oxfordban és 1570-ben Bázelenben, a Korinthusi első levélé pedig 1558-ban jelent meg.

⁶ A DE BRY-féle *Collectio* (Frankfurt, 1590—1634.) ötödik kötete, 1601-ben jelent meg. Együtt volt itt az 5—11. kötet. Egy kötete már előfordult. I. 2. sz. a.

⁷ BACON *Novum Organum*ának első kiadása latinul 1620-ban, Londonban, két kötetben, angolul 1650-ben Leydenben jelent meg. Bizonyosan az első latin kiadás volt meg.

⁸ ANDRÁSI e művéből ma már egy példány sem ismeretes. Egyedül e katalógusból van róla tudomásunk. Erre való hivatkozással említi először SZOMBATHI János sárospataki tanár és könyvtárnok a *Zeitschrift von und für Ungarn cz.* folyóirat II-ik k. 313. lapján, majd pedig BÁSTHY József: *Magyarok emléke*. I. 229. l. SZINNYEI, *Magyar Irók*. I. 168. h.

⁹ Várad. 1643. (RMK. II. 639.) Később is előfordul 39. sorsz. alatt.

¹⁰ RMK. I. 762., 768. vagy RMK. III. 1616. sz.

¹¹ Ebből a halotti beszédből ma már egy példány sem ismeretes.

¹² Megjelent Frankfurtban, 1602-ben. A DE BRY-féle gyűjtemény egy

26. Divinus Pimander [Pœmander] Hermetis Mercurii Trismægistæ cum Coment. Hannibalis Rosselii.¹
27. Campanellæ Universalis philosophicæ seu opus Metaphysicarum.²
28. *Nicolai Istvánfi Pannoniæ Historiæ de rebus Ungaricis.*³
- [2. 1.] 29. Liber Cartaceus purus pictus.⁴
30. *Prodromus Relig(ionis) Triumphantis Johanni Alstedii.*⁵
31. Novum Testamentum Græco-Latinum Ariemontani Hispanensis.⁶
32. Cornelii Agrippæ occulta Philosophia.⁷
33. Plutarchi Romanorum Græcorumque Illustrium Vitæ.⁸
34. Amphitheatrum Sapientiæ æternæ.
35. Octavii de Strada de Vitis Imperatorum et Cæsarum Romanorum.⁹
36. Chronica Gestorum in Europa Singularium Pauli Pyasecci.¹⁰
37. Icones antiquarium statuarum urbis Romæ.
38. Symbola varia diversorum Principum.¹¹

kötete. (V. ö. I. 2. 18. sz.) Ma is megvan. [Jelzete: AA. 38. a. b.] 1623-ban e példány még a KOWACHOCHY Istváné volt. Az ő halála (1640) után került az I. R. Gy. könyvtárába.

¹ Megjelent Kölnben, 1630-ban, 6 részben, 1 folió kötetben.

² Megjelent Párisban, 1638-ban, 3 részben. Ez a RÁKÓCZI-bírta példány ma is megvan a sátoraljai piarista rendház házi könyvtárában. Lásd: VISEGRÁDI János: A kegyesrendiek sátoraljaujhelyi házikönyvtárának ismertetése. Sátoraljaujhely, 1910. 40 lap, 34. sorszám.

³ RMK. III. 1350. sz. Ez a könyv ott szerepel a sárospataki főiskolától 1686. dec. 7-én elvett 74 kötet könyv között 73. sz. a. (Lásd: Sp. Ref. Lapok 1909., 499. lap. Kiadta SZINYEI Gerzson.)

⁴ Előfordul a 4r. alakúak között is 51. és a 8r. alakúak között 167. sorszám alatt.

⁵ RMK. II. 494. sz.

⁶ Antwerpen, 1609.

⁷ Első kiadása. Köln, 1510, átdolgozva u. o. 1533.

⁸ Florentiæ, 1517. in fol. — Basileæ, 1533. in fol. Ez a könyv ott volt a sárospataki főiskolától 1686. dec. 7-én elvett könyvek között 19. sz. a. (Sárospataki Ref. Lapok. 1909., 499. lap. SZINYEI Gerzson közlem.)

⁹ Frankfurt, 1629. in fol.

¹⁰ 1646. Krakó, és bővítve 1648. Amsterdam.

¹¹ Valószínűleg Octavius de STRADA munkája, melynek teljes címe: Sym-

39. *Felix Connubium Illustrissimi Principi Georgyi Rakoczi cum Illustr. Sophia Bathori.*¹
40. *Erdélyi Limitatiok az Mester emberekről.*²
41. *Acta Diætalia Pisoniensa manuscripta.*³
42. *Comitium Gloriæ centum.*⁴
43. *Articuli Pisonienses pro Anno 1657.*⁵
44. *Comitium Gloriæ Centum.*⁶
45. *Oratio Georgyi Drugeth de Homonna, habita coram Ferdinando 4-to.*⁷
46. *Fortunatissimus Sponsus Jansii Radzivi.*⁸

[II.] *In 4-to.*

47. *Opus Chronologicum Sethi Calvisii.*⁹
48. *Francisci Achillis Ducis Wittembergici Consultatio de Principatu inter Provincias Europæ.*
49. *Selectissimæ Orationes et Consultationes de Bello Turcico Nicolai Leorini.*¹⁰
50. *Thomæ Campanellæ Philosophia Rationalis.*¹¹

bola Pontificum Imperatorum Regum et Principum. (JÖCHER csak 1666-iki arnheimi kiadását említi.)

¹ RMK. II. 639. sz., a jegyzék 21. sz. alatt is előfordult.

² Egyetlen példányát (Gyulafejevárvár, 1642.) az Erdélyi Múzeum könyvtárában FERENCZI Zoltán fedezte fel. (M. Könyvszemle 1900., 199. lap, 4. sz.)

³ 1384. sz. a. őriztetik kéziratárunkban. Címe: «Illustrissimi Condam Georgii RAKOCZI Acta ad Imperatorem Ferdinando Tertio.»

⁴ RMK. II. 669. Száz rézmetszetű arckép, ugyanannyi levél.

⁵ 1657-iki pozsonyi országgyűlési t.-cikkek eddig ismeretlenek.

⁶ V. ö. Ugyane szakasz 42. sorszám. jegyz. és APPONYI: Hungarica. II. 841.

⁷ RMK. III. 1676. sz.

⁸ Bizonyosan eljegyzési ünnepélyére írott vers, vagy versek.

⁹ Első kiadása 1605-ben, második az Odera melletti Frankfurtban jelent meg 1620-ban.

¹⁰ [Reusneri]. Az első (Lipsiæ, 1595.) és második (Lipsiæ, 1596.) volumen magában foglaló kötet ma is megvan könyvtárunkban. (Jelzete: H. 113.) 4r. V. ö. e katalógus VI. 12. sz. alatti jegyzettel.

¹¹ et realis, partes V. Paris. 1638.

51. Liber Cartaceus Purus Pictus.¹
52. Jacobi Simancæ Episcopi Pacensis de Republica Libri 6.²
- [3. l.] 53. *Fel serdült Kereszttyen Kereszturi Pálé.*³
54. *Titkok Titka Gelei Istváné.*⁴
55. Hannæi Lucani de Bello Civili Libri 10.⁵
56. Friderici de Merslak Equiti Legatus Libri 2 ad Philippum 4-tum Hispanorum Regem.
57. Sylloge variorum Tractatum quibus Caroli magnæ Britanniæ Regis Innocentia illustratur.⁶
58. Consideratio Cæarum [Causarum ?] belli Anno 1618 in Bohemiæ suscepti.
59. *Lelki legeltetés Kereszturi Pálé.*⁷
60. *Iter Encomiasticum Seren(issimi) Princ(ipis) Georgyi Rakoczi.*⁸
61. Johannis Cruderi Historiarum totis mundi Epitome.
62. Thomæ Campanellæ Astronomia.⁹
63. Commentarius brevis Rerum Polonicarum Johannis Demetri Archi-Episcopi Leopoliensis.¹⁰
64. Septem Jesu Christi effusiones Sangvinis.
65. Adreæ Riveti Apologia pro Sanctissima virgine Maria Matre Christi.
66. *Acta Synodi Diæcesanæ Strigoniensis.*¹¹

¹ Előfordul egy a folio alakúak (29. sz.) és egy a 8r. alakúak (167. sz.) között is.

² Vallodolid. 1565. Velence, 1569. JÖCHER a szerző nevét nem *Jacobus*-nak, hanem *Didacus de*-nek írja. Így írja ZEDLER is Universal-Lexiconában.

³ RMK. I. 722. sz.

⁴ RMK. I. 772. sz.

⁵ T. i. a *Pharsalia* c. epikai költemény.

⁶ Ezt a könyvet MEDNYÁNSZKY Jónás vette meg 1649-ben III. RÁKÓCZI Zsigmond részére. Lásd: Tört. Tár. 1888. 113. l. (MEDNYÁNSZKY levele RÁKÓCZI Zs.-hoz, Bécsből, 1649. dec. 24.) A könyv 1649-ben jelent meg Frankfurtban.

⁷ RMK. I. 780. 827. sz.

⁸ E nyomtatványból ma egy példány sem ismeretes.

⁹ Frankfurt, 1617 és 1630, Lyon, 1629.

¹⁰ Joh. Demetrius neve = SOLLIKOWSKY. 1572—1590-ig történt dolgokat tárgyalja.

¹¹ RMK. II. 454. sz.

67. Anonymus quidam de Pacis Tractatibus Monasterii institutis.
68. *Responsio Johannis Szöklösi opposita disputationi Andreae Horvath.*¹
69. *Theatrum Fortitudinis.*²
70. *Icones variaë.*³
71. Vesimoecii Commentar(ius) in Pandectas Juris Civilis.⁴
72. Althusii Dicæologia.⁵
73. Biblia Francofurti edita.⁶
74. *Váltság titka Geleie.*⁷
75. *Mysterium Pietatis Bisterfeldii.*⁸
76. *Szent Atyák öröme Medgyesie.*⁹
77. Camerarii operæ horarum succisivarum S(ive) Medit(atio-nes) historica.¹⁰

¹ SZÖKLÖSI eme Responsiója, mint HORVÁTH Andrásnak arra adott válaszból (RMK. II. 778.) kitűnik, — 1651-ben jelent meg Sárospatakon, 4r. alakban. Ma már egy példányban sem ismeretes. V. ö. SZOMBATHI: Biogr. Profess. pag. 263. (Kézirat a sárospataki könyvtárban.)

² RMK. II. 574. sz. Egyetlen — de nem a RÁKÓCZI-féle — példánya a sárospataki főiskola könyvtárában. (Könyvtári jegye: SS. 44. l.)

³ Vagy BÉZA *Icones* c. műve, mely 1580-ban jelent meg, vagy pedig REUSNERUS (Nicol.) *Icones-e*, mely 1587-ben Strassburgban, majd ismét Baselen 1589-ben jelent meg. Lehetséges azonban, hogy az ily c. munkának 1652 előtti kiadása: «Icones mortis, duodecim imaginibus praeter priores, totidemque inscriptionibus praeter epigrammata.»

⁴ 1652 előtti kiadásban.

⁵ Libri tres. Második jav. kiad. Frankfurt. 1649.

⁶ Vagy az 1614-iki, vagy 1618-iki PIGNINI-féle kiadás.

⁷ Három részben jelent meg Váradon. 1645., 1647., 1649. RMK. I. 779., 799., 826.

⁸ Címe: De Vno Deo, Patre, Filio, Ac Spiritu Sancto, Mysterium Pletatis, Contra Johannis Crellii, Franci, De Vno Deo Patre libros duos, Breviter defensum. Lvgdvní Batavorum. 1639. 4r. Ez a könyv, melyet szerzője I. RÁKÓCZI György fejedelemnek és fiainak: Györgynek és Zsigmondnak ajánlott, ma is megvan könyvtárunkban és pedig az a példány, melyet BISTERFELD R. Zsigmondnak küldött. Az aranyozással díszített előtáblába be vannak préselve az S(igismundus) és R(ákóczi) betűk s alúl az 1639. évszám. (Jelzete: B. 240.)

⁹ RMK. I. 701.

¹⁰ Jav. kiadása: Frankfurt. 1615.

78. *Calendarium in voluminibus* 23.¹
 79. *Christianus Lactans bis*.²
 80. *Dialogus de Presbyterio bis. Item 30 etiam*.³
 81. Pax Germano-Gallica.
 82. *Két Halotti Prædicatio Prinyi Gabor felett*.⁴
 83. *Oratio Funeb(ri)s in exequiis Palatini [Nicolai] Eszterhasi*.⁵
 84. *Cosmographia P. Apiani*.⁶
 [4. 1.] 85. *Polonia Defensa contra Barclapium*.
 86. *Commentarius rer(um) Polonicar(um)*.
 87. *Pici Mirandulæ 2 Libri Physici*.
 88. *Oratio de Ladislao Rege Hungariæ*.⁷
 89. *Lipsii [Iusti] Monita et Exempla Politica*.⁸
 90. *Cholinensis Belli libri* 3.
 91. *Moses és a Propheták*.⁹
 92. *Georgyi Ducis in Ossolin orationes* 6.10
 93. *Joannis David Jesuitæ occasio arrepta, neglecta*.¹¹
 94. *Dialogus Medgyesi*.¹²

¹ E 23 darab kalendárium bizonyosan magyar volt. És pedig vagy egy és ugyanazon évre szóló, 23 példányban, vagy különböző évek egy-egy, esetleg több példányban.

² RMK. II. 508.

³ RMK. I. 831. sz.

⁴ Az *egyiket* SZIKSZÓI Fabricius Vazul írta. Megjelent Wittenbergben, 1568-ban; majd ismét a PERÉNYI Gáborné, szül. Ország Ilona felett 1569-ben Sárospatakon tartottal együtt ugyanott 1570-ben. RMK. III. 579. Utóbbiból egyetlen nyomtatott példány sem ismeretes. Kéziratban megvan a sárospataki ref. főiskola könyvtárában. 402/1. sz. a. A *másik* teljesen ismeretlen.

⁵ RMK. III. 1648.

⁶ Paris. 1551. és 1557. STEPHANUS Róbert kiadása.

⁷ RMK. III. 1462.

⁸ *Libri II. qui Virtutes & Vitia Principum spectant*. Antwerpen, 1613 és Leyden, 1630.

⁹ RMK. I. 716.

¹⁰ OSSILINSKI György herceg emez oratióit kiadta FÖRSTER György, Danzigban, 1640-ben.

¹¹ *hujus commoda, illius incommoda*. Antuerpiæ. 1605. 4°.

¹² RMK. I. 831. sz. 80. sorsz. alatt már előfordult. Ott szerepel a sárospataki főiskolától 1686 dec. 7-én elvett könyvek között 51. sz. a. (Sárospataki Ref. Lapok. 1909. 500 l.)

95. *Metamorphoseon Ovidii Icones.*
 96. *Instrumentum Pacis Monasterium.*
 97. *Declaratio Jurium Societatis Jesu.*
 98. *Lessus parentalis ex obitu Georgyi Rakoczí 5.*¹
 99. *Doce nos orare quin et prædicare.*²
 100. *Pallas Dacica.*³
 101. *Classicum Paciferum Daniae.*
 102. *Disputationes de sepultura mortuorum.*⁴
 103. *Canones Ecclesiastici Gelei.*⁵
 104. *De sepultura mortuorum disputationes.*⁶

[III.] *In 8-tavo.*

105. *Slejdani Comment. Historici.*⁷
 106. *Rhetorica Keckermanni et Alstedii.*⁸
 107. *Florilegium Langii.*⁹
 108. *De rerum æternitate Taurelly [Nicolai].*¹⁰
 109. *Lexicon Comoenii Januale.*¹¹
 110. *Apulei operum Medicorum 2-da Pars.*
 111. *Rhetorica Camerarii.*¹²

¹ Alkalmásint a RMK. II. 681. sz. a. leírt, gyászverseket tartalmazó 4r. alakú kötet 5 példányban.

² RMK. I. 832.

³ quam Sigismundus RAKOCZI præstitit. RMK. II. 553. sz.

⁴ V. ö. 104. sorsz. RMK. III. 1790.

⁵ RMK. II. 700.

⁶ Előfordult 102. sorsz. a. is.

⁷ Címe: *Commentarii de Statu religionis et reipublicæ Germanorum sub Carolo V. — Argentorati. 1576. 8º.* (V. ö. VII. 3.) Ott szerepel a sárospataki főiskolától elvett könyvek között 46. sz. a. (Sp. Ref. Lapok 1909., 500. lap.)

⁸ A KECKERMANN Rhetoricája Genfben, 1614-ben jelent meg; az ALSTEDIUSÉ pedig Hanauban 1622-ben. Címe: *Theologia Prophetica exhibens I. Rhetoricam etc.* Utóbbi ma is megvan B. 568. jelzéssel.

⁹ Címe: *Florilegii magni, seu polinthæe floribus novissimis sparsæ, libri XX.* 1652 előtti 8-r. alakú kiadása.

¹⁰ *metaphysices universalis partes quatuor.* Marburg, 1594., 1604.

¹¹ RMK. I. 860. Magyar Könyvszemle, 1911. 352 l., 32. sz.

¹² Joachimi. — Megjelent 1562-ben.